

Štvrtok 10. júna 2021

P9_TA(2021)0289

Porušenie Dohovoru OSN o právach dieťaťa a využívanie maloletých marockými orgánmi v migračnej kríze v Ceute**Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júna 2021 o porušení Dohovoru OSN o právach dieťaťa a využívaní maloletých osôb marockými orgánmi počas migračnej krízy v Ceute (2021/2747(RSP))**

(2022/C 67/11)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Maroku, najmä na uznesenie zo 16. januára 2019 o dohode medzi EÚ a Marokom ⁽¹⁾, a na uznesenie z 26. novembra 2019 o právach dieťaťa pri príležitosti 30. výročia prijatia Dohovoru OSN o právach dieťaťa ⁽²⁾,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa z 20. novembra 1989, najmä na zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa (články 3 a 18),
- so zreteľom na všeobecné pripomienky Výboru OSN pre práva dieťaťa, najmä pripomienku č. 14,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,
- so zreteľom na vyhlásenie Maroka z 1. júna 2021 o otázke marockých maloletých osôb bez sprievodu v neregulárnej situácii v niektorých európskych krajinách,
- so zreteľom na dve vyhlásenia marockého ministerstva zahraničných vecí, africkej spolupráce a marockých vysťahovalcov z 31. mája 2021 o španielsko-marockej kríze,
- so zreteľom na Euro-stredomorskú dohodu o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Marockým kráľovstvom na strane druhej ⁽³⁾, ktorá nadobudla platnosť v roku 2000, a na partnerstvo v oblasti mobility z roku 2013,
- so zreteľom na tlačové vyhlásenia vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku po zasadnutí Rady pre zahraničné veci 18. mája 2021,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 9. februára 2021 s názvom „Obnovené partnerstvo s južným susedstvom: Nový program pre Stredozemie“, najmä štvrtú kapitolu o migrácii a mobilite (JOIN(2021)0002),
- so zreteľom na Dohodu medzi Španielskym kráľovstvom a Marockým kráľovstvom o spolupráci v oblasti predchádzania nelegálnej emigrácii maloletých osôb bez sprievodu, ich ochrany a ich spoločného návratu, ktorá bola podpísaná 6. marca 2007 v Rabate a nadobudla platnosť 2. októbra 2012,
- so zreteľom na vyhlásenie Medzinárodnej organizácie pre migráciu z 27. marca 2021 o nedávnych príchodoch migrantov do Ceuty v Španielsku,
- so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 411, 27.11.2020, s. 292.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2019)0066.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 70, 18.3.2000, s. 2.

Štvrtok 10. júna 2021

- A. keďže právnym základom vzťahov medzi Európskou úniou a Marockým kráľovstvom je dohoda o pridružení z roku 2000; keďže Maroko je ako blízky sused privilegovaným partnerom EÚ v oblasti politickej a hospodárskej spolupráce, ako aj obchodnej, technickej a rozvojovej spolupráce, čo sa odráža v nástrojoch prijatých na tento účel, medzi ktoré patria ročné akčné programy, Núdzový trustový fond EÚ pre Afriku, nástroj európskeho susedstva a program Globálna Európa, ako aj v účasti Maroka na programe Erasmus+ a jeho posilnenom štatúte v rámci európskej susedskej politiky priznanom v roku 2008; keďže Maroko je tretím najväčším príjemcom finančných prostriedkov EÚ v rámci európskej susedskej politiky;
- B. keďže súčasná kríza vyvolala bezprecedentné diplomatické napätie medzi Marokom na jednej strane a Španielskom a EÚ na strane druhej; keďže tento neospravedlňiteľný incident je v rozpore s dlhodobou spolupracou a vzťahom založeným na dôvere medzi oboma stranami, najmä v oblasti migrácie, a to bez ohľadu na to, čo bolo účelom situácie vzniknutej v Ceute; keďže vzťahy medzi krajinami treba chrániť a obnoviť na úroveň, na ktorej boli pred krízou, a to na základe dobrých susedských vzťahov a mali by slúžiť na dosiahnutie vzájomne prospešného pokroku vykonávaním nového, nedávno uverejneného programu EÚ pre Stredozemie v kontexte obnoveného partnerstva s južným susedstvom, v ktorom sa Maroko vyzýva, aby posilnilo svoje partnerstvo s EÚ v rôznych oblastiach;
- C. keďže od 17. mája 2021 došlo k bezprecedentnému nárastu počtu prekročení hranice na španielske územie, pričom približne 9 000 osôb vstúpilo peši alebo preplávalo do španielskeho autonómneho mesta Ceuta po tom, čo marocká polícia dočasne uvoľnila hraničné kontroly, otvorila brány svojho hraničného oplotenia a neprijala opatrenia na zastavenie nezákonného vstupu migrantov; keďže humanitárna reakcia španielskych bezpečnostných a ozbrojených síl, mimovládnych organizácií a občanov Ceuty zabránila skutočnej tragédii; keďže väčšina migrantov, ktorí protizákonne prekročili hranice, boli marockí štátni príslušníci; keďže takýto veľký pohyb ľudí možno sotva považovať za spontánny; keďže najmenej 1 200 z nich boli maloletí bez sprievodu a viacero celých rodín; keďže niektoré deti boli predtým v škole, a preto v čase prekročenia hranice nemali pri sebe doklady;
- D. keďže 1. júna 2021 sa marocké orgány rozhodli uľahčiť návrat všetkých identifikovaných marockých maloletých bez sprievodu, ktorí sa neoprávnene nachádzajú v Európskej únii; keďže podľa Medzinárodnej organizácie pre migráciu sa mnohí vrátili v rámci zlúčenia rodiny a vďaka pomoci pri vyhľadávaní; keďže španielske orgány zriadili v Ceute horúcu linku na spojenie detí a maloletých bez sprievodu s ich rodinami; keďže mnohé deti sa však stále nachádzajú na španielskom území, napríklad v sklade Tarajal a v záchytných centrách pre migrantov Pinier a Santa Amelia pod dohľadom autonómneho mesta Ceuta, aby bolo možné vykonať overenie ich totožnosti, osobnej situácie, miery ohrozenia, a rizika prenasledovania a nenapraviteľnej ujmy; keďže rodiny zúfalo hľadajú svoje nezvestné deti; keďže ako sa uvádza v Deklarácii OSN o právach dieťaťa, táto situácia môže viesť k ďalším rizikám z hľadiska telesného, duševného, morálneho, duchovného a sociálneho vývoja detí;
- E. keďže väčšina detí bola uvedená do omylu, že v Ceute sa uskutoční futbalový zápas za účasti hviezd s bezplatným vstupom a že sú na školskom výlete;
- F. keďže pri všetkých činnostiach a rozhodnutiach týkajúcich sa maloletých bez sprievodu a ich fyzickej a duševnej pohody musia byť prvoradým hľadiskom najlepšie záujmy dieťaťa; keďže je preto potrebné, s uznaním a podporou všetkých príslušných orgánov, stanoviť totožnosť týchto detí a prostredníctvom náležitej a posilnenej spolupráce nájsť ich rodičov alebo blízkych rodinných príslušníkov a bezpečne ich vrátiť ich rodinám, ako to vyžaduje medzinárodné právo, keďže úmyselne neopustili svoje rodiny; keďže v stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa Komisia odporučila, aby členské štáty posilnili svoje systémy opatrovníctva pre maloleté osoby bez sprievodu, a to najmä účasťou na činnostiach Európskej siete pre poručníctvo alebo opatrovníctvo; keďže podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa musia hostiteľské krajiny zaručiť všetky práva migrujúcim deťom, a to aj v súvislosti s kontrolou hraníc a návratom;
- G. keďže krízu vyvolalo Maroko v dôsledku politickej a diplomatickej krízy po tom, ako bol vodca Frontu Polisario Brahim Ghali prijatý do španielskej nemocnice z humanitárnych dôvodov kvôli jeho zdravotnému stavu spôsobenému vírusom COVID-19; keďže 2. júna 2021 prišiel vodca Frontu Polisario do Alžírsku;

Štvrtok 10. júna 2021

- H. keďže v oficiálnych vyhláseniach Maroka z 31. mája 2021 sa zdôraznilo, že bilaterálna kríza nesúvisí s otázkou migrácie; keďže marocký minister zahraničných vecí pôvodne pripustil, že dôvodom krízy, pri ktorej na územie Španielska hromadne vstúpili tisíce ľudí, a to vrátane detí, bolo prijatie vodcu Frontu Polisario Španielskom; keďže v ďalšom oficiálnom vyhlásení vydanom neskôr marocké orgány uznali, že skutočným dôvodom bol údajne nejednoznačný postoj Španielska k Západnej Sahare;
- I. keďže na mimoriadnom zasadnutí Európskej rady 24. a 25. mája 2021 vedúci predstavitelia EÚ opätovne potvrdili svoju plnú podporu Španielsku a zdôraznili, že španielske hranice sú vonkajšími hranicami EÚ; keďže o situácii v Ceute sa diskutovalo aj na zasadnutí Rady pre zahraničné veci 18. mája 2021, na ktorom vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku vyjadril v mene EÚ plnú solidaritu a podporu Španielsku; keďže sa musí dodržiavať medzinárodné právo a zásada zvrchovanosti, územnej celistvosti a neporušiteľnosti štátnych hraníc;
- J. keďže Rada udelila Komisii mandát na rokovanie o uzavretí readmisnej dohody s Marokom v roku 2000; keďže doteraz nebola dokončená a prijatá žiadna takáto dohoda;
- K. keďže marocké orgány by mali uľahčiť návrat takmer 13 000 sezónnych pracovníkov, ktorí uviazli na juhu Španielska a ktorí sa majú vrátiť v nadchádzajúcich týždňoch;
- odmieta použitie kontroly hraníc a migrácie, a najmä maloletých osôb bez sprievodu, zo strany Maroka s cieľom vyvinúť politický tlak na členský štát EÚ; vyjadruje poľutovanie najmä nad účasťou detí, maloletých osôb bez sprievodu a rodín na masovom prekračovaní hraníc z Maroka do španielskeho mesta Ceuta, čo ohrozuje ich život a bezpečnosť; vyjadruje poľutovanie nad prehľbovaním politickej a diplomatickej krízy, ktorá by nemala narušiť strategické, viacrozmerné a privilegované susedské vzťahy medzi Marockým kráľovstvom a Európskou úniou a jej členskými štátmi, ani dlhodobú spoluprácu založenú na dôvere v oblasti boja proti terorizmu, obchodovania s ľuďmi a drogami, migrácie a obchodných politík; domnieva sa, že dvojstranné spory medzi blízkymi partnermi by sa mali riešiť prostredníctvom diplomatického dialógu; požaduje zmiernenie nedávneho napätia a návrat ku konštruktívnemu a spoľahlivému partnerstvu medzi EÚ a Marokom; znovu opakuje, že podporuje ďalší rozvoj tohto vzťahu založeného na vzájomnej dôvere a úcte; v tejto súvislosti naliehavo žiada Maroko, aby dodržiavalo svoj dlhodobý záväzok posilňovať spoluprácu v oblasti riadenia hraníc a migračnej mobility v duchu spolupráce a dialógu; zdôrazňuje význam posilnenia partnerstva medzi EÚ a Marokom, ktoré by malo vyvážené a za rovnakých podmienok zohľadňovať potreby oboch partnerov;
 - víta krok prijatý marockými orgánmi 1. júna 2021 s cieľom uľahčiť návrat všetkých identifikovaných detí bez sprievodu, ktoré sa nachádzajú na území Európskej únie nelegálne; vyzýva Španielsko a Maroko, aby úzko spolupracovali s cieľom umožniť repatriáciu detí do ich rodín, ktorá sa musí riadiť najlepšimi záujmami dieťaťa a uskutočňovať v súlade s vnútroštátnym a medzinárodným právom, najmä Dohovorom OSN o právach dieťaťa, ktorého je Maroko signatárom od roku 1990 a ktorý dvakrát ratifikovalo (v júni a v júli 1993) spolu s príslušnými dohodami medzi EÚ a jej členskými štátmi a Marokom, najmä dohodou medzi Španielskym kráľovstvom a Marockým kráľovstvom o spolupráci v oblasti nelegálnej migrácie maloletých osôb bez sprievodu; pripomína, že zásada celistvosti rodiny a právo na zlúčenie rodiny by sa mali vždy chrániť; zdôrazňuje, že pevná spolupráca v oblasti migračných výziev je v spoločnom záujme EÚ a Maroka; vyzýva Marocké kráľovstvo, aby účinne dodržiavalo svoje záväzky, keďže je nevyhnutné zabezpečiť bezpečný návrat detí do ich rodín pri súčasnom zachovaní ich práv podľa medzinárodného práva;
 - pripomína, že Ceuta leží na vonkajšej hranici EÚ, ktorej ochrana a bezpečnosť sa týka celej Európskej únie; víta rýchlu reakciu Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž s cieľom poskytnúť zdroje na podporu španielskej vlády pri riešení migračných výziev, ktoré vznikli v dôsledku tejto krízy; vyzýva Komisiu, aby poskytla núdzové financovanie na riešenie situácie v Ceute vrátane financovania dodatočných núdzových ubytovacích kapacít pre deti bez sprievodu;
 - vyjadruje úplnú solidaritu s občanmi Ceuty a oceňuje účinnú a profesionálnu reakciu španielskych bezpečnostných orgánov a armády v autonómnom meste, ako aj mimovládnych organizácií a občanov Ceuty pri riešení krízy a pomoci pri záchrane mnohých životov; víta ochranu poskytovanú deťom bez sprievodu španielskymi orgánmi v súlade s právom EÚ a Dohovorom OSN o právach dieťaťa;

Štvrtok 10. júna 2021

5. opakuje konsolidovaný postoj EÚ k Západnej Sahare, ktorý je založený na úplnom dodržiavaní medzinárodného práva v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a politickým procesom na čele s OSN zameraným na dosiahnutie spravodlivého, trvalého, mierového a vzájomne prijateľného dohodnutého riešenia oboma stranami;
 6. pripomína nedotknuteľnosť štátnych hraníc členských štátov EÚ a úplné a nespochybniteľné rešpektovanie územnej celistvosti členských štátov EÚ ako základnú zásadu medzinárodného práva a ako zásadu európskej solidarity; pripomína, že ohrozenie územnej zvrchovanosti členských štátov nemožno tolerovať;
 7. naliehavo žiada Komisiu a Marocké kráľovstvo, aby spolupracovali a čo najskôr formálne uzavreli readmisnú dohodu medzi EÚ a Marokom s potrebnými právnymi zárukami; je presvedčený, že budúca spolupráca EÚ s krajinami južného pobrežia Stredozemného mora by mala byť založená na dlhodobom ciele riešenia základných príčin nelegálnej migrácie posilnením hospodárskeho rozvoja, investícií a vytvárania nových pracovných príležitostí a podpory kvalitného vzdelávania pre všetky deti v regióne;
 8. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Maroka.
-